

om, at det er nødvendigt med bedre løsninger end dem, som vi kender i dag, på specielt spørgsmålet om forsikring mod ledighed, rettigheder til omskoling og rettigheder til ydelser fra 60-års-alderen.

For det andet kunne det også være værd at kigge på, når vi igen tager udgangspunkt i arbejdsmarkedsforhold, om der kunne være en anden måde at løse bevillinger i forbindelse med arbejdspladstilretning på, end at det skal foregå over kommunen, hvis det f.eks. er AF, der står for formidlingskontakten.

Konkluderende er det glædeligt at se, hvordan FN's standardregler om lige muligheder for handicappede, vedtaget på FN's generalforsamling i december 1993, tilsyneladende fungerer som en tilskyndelse til løbende selvransagelse i ministerier og andre offentlige myndigheder.

Standardreglerne peger på en række vigtige indsatsområder, f.eks. tilgængelighed, uddannelse, beskæftigelse, kultur, fritid og sport. På de fleste af disse områder er der sket en positiv udvikling i vort samfund, siden standardreglerne blev vedtaget, om ikke altid som en direkte følge af standardreglerne så i hvert fald ofte med henvisning til standardreglerne, som således fungerer som en løftet pegefinger og en huskeliste for os alle.

Den handicappolitiske redegørelse er et godt supplement til en god udvikling, som hver dag bringer os et skridt nærmere mod reel ligestilling og ligebehandling af handicappede. Men det er kun skridt, vi tager, enkelte skridt ad gangen, og der er lang vej endnu.

Jeg vil slutte af med at henvise til filosofen Rawls, som på et tidspunkt sagde, at når vi skal indrette vores samfund, bør vi forestille os, at vi er i en situation, hvor vi ikke selv ved, hvor vi bliver placeret i det samfund, som vi bygger op. Vi skal altså ikke på forhånd vide, om vi bliver født med en guldskæ i munden, om vi bliver født som handicappede eller vi bliver født i en rendesten. Det er et meget godt og sundt udgangspunkt at have, også for os lovgivere.

Som jeg har hørt debatten indtil nu i dag, lyder det også, som om der er bred enighed om, at det er den tilgang, det er det udgangspunkt, vi skal bruge, når vi lovgiver.

Jette Gottlieb (EL):

FN's standardrettigheder for handicappede er ligesom Folketingets beslutninger fra 1995 om ligebehandling af alle borgere ikke en konvention; det er kun en hensigtserklæring. Og det er

kendetegnende for den måde, langt størstedelen af det danske samfund tager dem alvorligt på. Ligestilling er en meget ambitiøs målsætning, og der mangler meget, før vi når hen i retning af noget, der ligner det. Ord mangler ikke, men praksis skorter det på. Lad os starte fra en ende af.

For at blive behandlet lige må man også have lige adgang til offentlig information. Ministerierne bestemmer selv deres retningslinjer. Det er f.eks. påfaldende, at Socialministeriet ikke ser sig i stand til at levere den nye servicelov på diskette til en blind person, så man kan få den læst op på sin computer.

Er man døv, står det heller ikke for godt til. Der findes regler om døvetolke i forbindelse med arbejde, uddannelse og retshjælp, men ingen regler for tolke f.eks. ved hospitalsindlæggelser eller muligheder for at deltage i forældrebestyrelsesarbejde, offentlige møder, samfundsdebatter og den slags ting. Statens Informationstjeneste har ikke noget at skulle have sagt, og der eksisterer ingen samlet plan for, hvordan det skal gennemføres på lang sigt.

Til gengæld er der blevet afsat nogle millionbeløb til universel design, forbedret syntetisk tale på dansk og lignende. Men spørgsmålet er, om det er den rette prioritering. Man satser meget på Internettet, men det er stadig en begrænset del af befolkningen, som gør brug af det. En stor del af syns- og hørehandicappede er f.eks. over 67 år og havde måske mere brug for, at information var tilgængelig på de mere almindelige medier frem for store, forkromede prestigeprojekter.

I redegørelsen mener man, at de individuelle kørselsordninger fungerer tilfredsstillende. Det synes jeg nu ikke er rigtigt. Siden HT's handicapkørsel er blevet privatiseret, har brugerne kunnet mærke det stigende arbejdspress. Chaufførerne kører ofte i 12 timer i træk eller mere, og tidsplanerne er så stramme, at de føler sig presset til at undlade at bruge trappemaskiner og i stedet for bumper kørestolene ned trin for trin for at spare tid.

Der har også været sager i dagspressen omkring chauffører, der er blevet sendt ud uden nødvendig oplæring. Handicapkørsel bør være en kommunal opgave og ikke et forretningsobjekt.

Først for nylig er der kommet enkelte lempelser i muligheden for at benytte HT-handicappordningerne til læge- og tandlægebesøg, og det er tankevækkende, at kun 2 pct. af landets